

Biuletyn Polonistyczny

06.01.2022

Data wydarzenia: 25.05.2022 - 28.05.2022

Środowisko literackie Puław 1782-1831

Typ wydarzenia: Konferencja

Miejscowość: Puławy

Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN, Muzeum Czartoryskich w Puławach

---

Konferencja jest poświęcona środowisku literackiemu, które ukształtowało się w Puławach w rezydencji Adama Kazimierza i Izabeli z Flemingów Czartoryskich i wokół niej i funkcjonowało tam od chwili przeniesienia się Czartoryskich z Warszawy aż do opuszczenia Puław przez Izabelę Czartoryską i Marię z Czartoryskich Wirtemberską w 1831 roku podczas powstania listopadowego.

Konferencja jest poświęcona środowisku literackiemu, które ukształtowało się w Puławach w rezydencji Adama Kazimierza i Izabeli z Flemingów Czartoryskich i wokół niej i funkcjonowało tam od chwili przeniesienia się Czartoryskich z Warszawy aż do opuszczenia Puław przez Izabelę Czartoryską i Marię z Czartoryskich Wirtemberską w 1831 roku podczas powstania listopadowego. Środowisko puławskich poetów i pisarzy kształtowało się przez blisko 49 lat i przechodziło szczególne, charakterystyczne przemiany. W pierwszej fazie była to przede wszystkim twórczość najbliższych współpracowników Czartoryskich: Franciszka Dionizego Książnina, Ignacego Tańskiego, Juliana Ursyna Niemcewicza, okazjonalnie odwiedzającego Puławy Franciszka Karpińskiego, Józefa Szymanowskiego, Grzegorza Piramowicza, Józefa Koblańskiego, J. K. Kłokockiego, ale w tym czasie znaleźli się tu lub w pobliżu także Adam Naruszewicz czy Ignacy Krasicki. Po 1796 r. Puławy zmieniają nieco charakter (koncepcja miejsca apoteozującego heroiczną przeszłość Polski – jak pisze monografistka Puław, Alina Aleksandrowicz), przyjeżdżają wówczas do Czartoryskich: Tadeusz Czacki, Kajetan Koźmian. Jan Paweł Woronicz, Józef Lipiński, Franciszek Dzierżykraj Morawski, Franciszek Skibicki, Adam Prażmowski, Andrzej Edward Koźmian – i dzieci Czartoryskiej: Adam Jerzy Czartoryski i Maria Wirtemberska – lista tych pisarzy bądź osób jedynie okazjonalnie parających się piórem jest bardzo długa. Po 1815 roku rola Puław powoli maleje, ale ciągle są one wzorem dla poetów – piszą o nich, przyjeżdżają do Puław ze względu na ich literacką sławę, wspominają o Puławach jako o ważnym miejscu i symbolu kultury – jak Klementyna z Tańskich Hoffmannowa, Łucja z Giedroyciów Rautenstrauchowa itp. Nawet w oczach pisarzy, którzy nigdy tu nie zawitali, Puławy pozostawały jasnym punktem na literackiej mapie Polski (Adam Mickiewicz). A przecież wyżej wymienione zostały jedynie

Biuletyn Polonistyczny

niektóre sfery aktywności literackiej mieszkańców i gości rezydencji Czartoryskich i nazwiska tylko niektórych twórców w mniejszym lub większym stopniu związanych z Puławami.

Podczas obrad chcielibyśmy rozmawiać zarówno o samym środowisku puławskim, jego specyfice i historii, przedstawicielach, jak i o utworach literackich powstałych w Puławach, związanych z nimi lub im poświęconych. Przewidujemy także wystąpienia na temat relacji utworów literackich z innymi rodzajami sztuki: muzyką (śpiewogry), teatrem, sztuką ogrodową oraz analizę wizerunku Puław oglądanych z innych miejsc – oczami przedstawicieli kultury rosyjskiej, angielskiej, włoskiej, francuskiej, niemieckojęzycznej i innych.

W programie obok obrad przewidziane jest także poznawanie Puław – rezydencji Czartoryskich oraz najważniejszych obiektów „państwa Czartoryskich” oraz zaprzyjaźnionych domów – Końskowoli, Kurowa, Parchatki, Janowca, Celejowa i innych, pobliskich miejsc związanych bezpośrednio w tamtym czasie z rezydencją Księstwa. Przewidujemy publikację tomu pokonferencyjnego, który – jeśli nic nie stanie na przeszkodzie – ukaże się w roku 2023.

Konferencja przewidziana jest jako spotkanie stacjonarne – jesteśmy przekonani, że jedynie Pałac Czartoryskich w Puławach jest właściwym miejscem dyskusji o literackiej tradycji tego ośrodka.

Na zgłoszenia (proponowany tytuł i kilkuzdaniowy abstrakt wskazujący powiązanie tematu z problematyką konferencji) czekamy **do 31 stycznia 2022 roku** – prosimy kierować je na adres: srodowiskoliterackiepulaw@gmail.com.

Organizatorzy zastrzegają sobie prawo wyboru referatów.

Serdecznie zapraszamy!

Komitet organizacyjny:

Marcin Cieński, Roman Dąbrowski, Anna Grześkowiak-Krwawicz,

Barbara Judkowiak i Mikołaj Sokołowski

Kierownik naukowy: Tomasz Chachulski

Sekretarz konferencji – dr Magdalena Partyka

Termin: 25-28 maja 2022 r.

Miejsce: Puławy, Pałac Czartoryskich.

Organizatorzy: Instytut Badań Literackich PAN (szczególnie Pracownia Literatury Oświecenia) i Muzeum Czartoryskich w Puławach.

Zapewniamy wyżywienie i zakwaterowanie.

Biuletyn Polonistyczny

Patronat nad przedsięwzięciem: Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym

---

Adres: Puławy, Pałac Czartoryskich

Data zgłaszania prelegentów: 31.01.2022

Słowa kluczowe: Puławy, środowisko literackie Puław